

CYNGOR SIR FYNWY

Pwyllgor Tacsis a Rheoleiddio
Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA
Dydd Mercher, 23ain Gorffennaf, 2025, 10.00 am

YN BRESENNOL: Cynghorwyr Sir: Tony Easson, Christopher Edwards, Jane Lucas, Jayne McKenna, Alistair Neill, M. Newell, Sue Riley, Dale Rooke, Jackie Strong, Tudor Thomas

SWYDDOGION YN BRESENNOL:

Wendy Barnard	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd
Colette Bosley	Rheolwr Seilwaith Gwyrdd
Geraint Edwards	Cynghorydd Cyfreithiol
Gavin Pugh	Assistant Rights of Way Officer
Richard Ray	Paralegal
Ruth Rourke	Rheolwr Mynediad Cefn Gwlad

YMDDIHEURIADAU:

Cynghorwyr Sir Simon Howarth

1. Datganiadau o Fuddiant

Datganodd y Cynghorydd Sir Tony Easson fuddiant personol ac ni chymerodd ran yn y cyfarfod gan ei fod wedi bod yn aelod o'r Pwyllgor Cynllunio pan gymeradwywyd y cais ac roedd y llwybr troed yn destun dadl.

Roedd y Cynghorydd Sir Jane Lucas yn bresennol am ran o'r cyfarfod felly ni allai bleidleisio.

2. DEDDF CYNLLUNIO TREF A GWLAD 1990 – ADRAN 257 GORCHYMYN LLWYBR CYHOEDDUS, LLWYBR TROED 61 (rhan) CIL-Y-COED a elwir hefyd yn LLWYBR TROED 7 (rhan) CAER-WENT.

Amlinellodd Richard Ray y sefyllfa gyfreithiol a'r profion i'w hystyried gan y Pwyllgor. Dilynwyd hyn gan gyflwyniad PowerPoint gan y Rheolwr Mynediad i Gefn Gwlad a chyflwynodd y Swyddog Hawliau Tramwy Cynorthwyol yr adroddiad i'r Pwyllgor ystyried y cais i wneud a chadarnhau Gorchymyn gwro llwybr cyhoeddus o dan adran 257 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, Llwybr Troed 61 (rhan), Cil-y-coed a elwir hefyd yn Llwybr Troed 7 (rhan) Caer-went i alluogi datblygiad yn unol â chaniatâd cynllunio a gymeradwywyd.

Atgoffwyd y Pwyllgor ei fod yn rhan rhywfaint o reolaeth farnwrol. Rhaid i'r penderfyniad a'r broses i gyrraedd penderfyniad fod yn deg yn weithdrefnol a heb ragfarn.

Gall y rhesymau dros y penderfyniad ond ymwneud gyda cwrdd statudol y Gorchymynion hyn a geir o fewn Adran 257 a 259 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990. Dylid ystyried cynnwys yr ymgynghoriad a gynhaliwyd a'i gyflwyno yn yr adroddiad, a dylai'r penderfyniad fod yn seiliedig ar dystiolaeth.

O dan adran 257, gall yr awdurdod wneud Gorchymyn i gau neu wro hawl tramwy os oes angen gwneud hynny er mwyn galluogi datblygiad i gael ei gyflawni. Bydd angen Gorchymyn os oes rhyw wrthdaro rhwng hawl tramwy a chaniatâd cynllunio nad oes angen iddo fod yn rhwystro

CYNGOR SIR FYNWY

Pwyllgor Tacsis a Rheoleiddio Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA Dydd Mercher, 23ain Gorffennaf, 2025, 10.00 am

ffisegol nac yn rhwystr posibl gan fod newid defnydd yn ddigon i gyflawni'r meini prawf angenrheidrwydd. Gellir gwneud y Gorchymyn os nad yw'r datblygiad wedi'i gwblhau'n sylweddol. Mae hyn yn golygu bod datblygiad wedi cyrraedd pwynt lle mae bwriad y datblygiad wedi'i gyflawni, o ystyried cyfanrwydd y gweithrediadau a fwriadwyd.

Mae'r pŵer i wneud Gorchymyn llwybr o dan Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref yn ddisgresiynol, hyd yn oed os bodlonir y prawf angenrheidrwydd. Gall awdurdod wrthod gwneud Gorchymyn o hyd os byddai'n arwain at anfanteision neu golledion sylweddol, gan ystyried budd y cyhoedd yn gyffredinol, yr effaith bosibl ar eiddo cyfagos, er enghraifft, lle mae mynediad yn cael ei effeithio ac unrhyw golled ariannol bosibl i'r cyhoedd.

Unwaith y gwneir Gorchymyn, mae'r penderfyniad yn destun ymgynghoriad cyhoeddus pedair wythnos a chaiff ei hysbysebu mewn papur newydd lleol ac mae hyn yn creu pwynt lle, os gwneir gwrthwynebiadau i'r Gorchymyn ac na chânt eu tynnu'n ôl, na all yr Awdurdod gadarnhau'r Gorchymyn.

Ar y pwynt hwnnw, rhaid i'r awdurdod gyfeirio'r penderfyniad at Arolygiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru, neu PEDW, i'w gadarnhau. Dim ond os bodlonir y profion uchod yn yr un modd ag y mae'r Pwyllgor yn eu hystyried y gall yr arolygydd cynllunio gadarnhau'r Gorchymyn.

Os bodlonir prawf ar gyfer gwneud a chadarnhau'r Gorchymyn, gall y Pwyllgor Awdurdodi Swyddogion i wneud a chadarnhau'r Gorchymyn.

Pwyntiau a godwyd yn ystod y ddadl:

- Gofynnodd Aelod pam fod 3 metr yn cael ei ystyried yn dderbyniol pan fo'r canllawiau'n awgrymu 4 metr. Ymatebwyd mai 4 metr yw argymhelliad y Cyngor ond nad oes deddfwriaeth sy'n gwneud hynny'n angenrheidiol. Mae gan y safle 3 metr o led ar gael sy'n gymesur ac mae wedi'i nodi yn yr atodlenni a ddosbarthwyd ar gyfer ymgynghoriad cyn archebu.
- Gofynnodd Aelod am y llwybr presennol sy'n dod allan gyferbyn ag A ar y map a gofynnodd a yw'r daith gerdded ar hyd y lôn gul yn broblem diogelwch. Ymatebwyd y byddai'r llwybr arfaethedig yn ymestyn y daith gerdded ar hyd y ffordd ond oherwydd y lled o'r olygfa i'r naill gyfeiriad neu'r llall o ble byddai'r llwybr arfaethedig yn dod allan, byddai'n cynnig llwybr mwy diogel ar hyd y ffordd na lle mae'r llwybr presennol yn dod allan yn syth ar ochr y ffordd. Byddai gan y llwybr troed arfaethedig giât mochyn sy'n dod allan ar ymyl glaswellt yn hytrach na chamu allan i'r ffordd.
- Cadarnhaodd Aelod fod yr arwyddion a'r teledu cylch cyfyng wedi'u gweld ar yr ymweliad â'r safle. Nodwyd y gwrthwynebiadau ynghylch cŵn rhydd hefyd. Cadarnhaodd y Swyddog nad oedd y materion hyn yn rhan o benderfyniad heddiw a chafodd yr Aelodau eu sicrhau bod y materion hyn wedi'u cynnwys mewn deddfwriaeth, rheolau a rheoliadau eraill y gellir eu defnyddio'n briodol lle bo angen os yw pobl yn cael eu heffeithio tra ar lwybr troed neu unrhyw hawl tramwy arall.
- Holiodd Aelod o'r Pwyllgor am y pwynt rhwng C a D lle mae'r llwybr troed arfaethedig wedi'i leoli ac wedi'i ffensio i led o dri metr a gofynnodd a fyddai'r ffens yn aros i gynnig amddiffyniad i gerddwyr rhag cŵn. Gofynnodd yr Aelod hefyd am gadarnhad y byddai'r tîrffeddiannwr yn cynnal a chadw'r gwrych sydd wedi'i blannu. Cadarnhaodd y Swyddog y byddai'r gwrych newydd yn aros yn ei le pe bai'r Gorchymyn yn cael ei gymeradwyo. Mae gan yr awdurdod Priffyrdd gyfrifoldeb am wyneb yr hawl tramwy, ond mae gan y tîrffeddiannwr gyfrifoldeb am ochr yn ochr ac uwchben hawl tramwy a'i chynnal a'i chadw.

CYNGOR SIR FYNWY

Pwyllgor Tacsis a Rheoleiddio Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA Dydd Mercher, 23ain Gorffennaf, 2025, 10.00 am

- Gofynnodd Aelod pwy sy'n gyfrifol am y giât mochyn ym mhwynt D ar y map. Esboniodd y Swyddog, o dan y Ddeddf Priffyrdd, fod perchnogion tir yn gyfrifol am gyfyngiadau ar eu tir. Mae rhwymedigaeth ar yr awdurdod Priffyrdd i gyfrannu 25% tuag at hynny, ond cyfrifoldeb perchennog y tir yw cynnal a chadw, cyflenwi, gosod a chynnal a chadw dodrefn ar hawliau tramwy cyhoeddus.
- Gan gyfeirio at bwynt D lle bwriedir lleoli'r giatiau mochyn arfaethedig, gofynnodd Aelod am eglurhad ynghylch yr adeg o'r flwyddyn y gellir tynnu'r gwrych i lawr ar y giât mochyn gan ystyried tymor nythu adar. Esboniodd y Swyddog fod canllawiau sy'n awgrymu osgoi mis Mawrth i fis Awst. Mae'n bosibl cael y gwrych wedi'i archwilio i weld a fyddai'n tarfu ar unrhyw adar sy'n nythu o fewn tymor nythu'r adar.

Gofynnodd aelod o'r cyhoedd, Roger Nasey, am gais i annerch y Pwyllgor. Gwnaed y pwyntiau canlynol:

- Roedd yn cynrychioli 20 o breswylfeydd ar hyd y lôn; defnyddwyr mynych y llwybr, ac mae llawer ohonynt wedi rhoi'r gorau i ddefnyddio'r llwybr oherwydd y cŵn ymosodol.
- Cwestiynodd a ddylai'r cyfarfod gael ei gynnal gan iddo gael gwybod bod perchennog y cae cyfagos yn honni nad yw'r ymgeisydd yn berchen ar yr holl dir sy'n gysylltiedig â'r newidiadau arfaethedig. Mae'r mater hwn wedi'i godi gyda Swyddogion a'r ymgeisydd heb unrhyw ymateb.
- Mae'r canllawiau a ddarparwyd yn pwysleisio, pan ystyrir gwyriadau hawliau tramwy, mai'r ateb gorau yn aml yw cydbwysedd rhwng cyfleustra a mwynhad. Yn yr achos hwn, bydd y newid arfaethedig yn golygu y bydd y golygfa banoramig sy'n datblygu'n cael ei cholli. Dylai'r penderfyniad a wneir gydbwyso buddiannau'r ymgeisydd o gael y Gorchymyn wedi'i gadarnhau yn erbyn unrhyw golled amwynder i'r cyhoedd.
- Deellir rhwymedigaeth y Cyngor i hwyluso gweithredu caniatâd cynllunio'r ymgeisydd ac mae angen rhywfaint o wyriad. Cynigiwyd y byddai gwyriad syml o amgylch cornel ddeheuol y menage yn ddigonol. Mae'r adeiladau eisoes wedi'u hailadeiladu, gan eu bod wedi'u lleoli ar y naill ochr a'r llall i'r hawl tramwy gyhoeddus, a gellir osgoi'r gornel fach o'r menage sy'n rhwystro'r llwybr trwy wyriad bach iawn a fyddai'n cadw cyfanrwydd hanesyddol y llwybr uniongyrchol i Borth Gorllewinol y dref hynafol.
- Bydd gweithgaredd lifrai yn cael ei leihau o'i gymharu â gweithrediad masnachol, heb gyfaddawdu ar y diogelwch y cwynir amdano yng nghynnig yr ymgeisydd. Mae'r adroddiad yn awgrymu y bydd y lifrai yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth.

Gofynnodd Mr Nasey ddau gwestiwn ac mewn ymateb cadarnhaodd y Swyddog:

- 1) bod yr holl ymchwiliad a gynhaliwyd a'r holl dystiolaeth a welwyd yn dangos bod yr holl dir sy'n destun y dargyfeiriad arfaethedig, a'r rhediad aliniad cyfreithiol presennol, dan reolaeth merch yr ymgeisydd a gydsyniodd â'r cais. Cadarnhawyd bod y llwybr arfaethedig yn dod allan ar ymyl y ffordd. Mae cofnodion priffyrdd yn dangos bod modd i'r cyhoedd ei gyrraedd ac nid oes unrhyw dystiolaeth o ddogfennau'r Gofrestrfa Tir i awgrymu bod unrhyw un yn berchen arno'n breifat.
- 2) o ran a yw'r lifrai yn weithredol ac yn gallu darparu cyfleoedd cyflogaeth, cadarnhawyd y bydd stablau ar gyfer sawl ceffyl. Nid yw'n berthnasol i orchymyn y llwybr a yw'n fenter fasnachol neu'n fenter ar gyfer ffrindiau a theulu. Byddai'r awgrym i symud y llwybr i waelod y menage yn cymryd y llwybr rhwng y stablau a'r menage. Pwrpas y gwrych a'r ffin newydd yw codi rhwystro corfforol rhwng yr ardal lle bydd ceffylau'n cael eu defnyddio, eu cerdded a'u marchogaeth, a lle byddai gan y cyhoedd fynediad.
- 3) Mae cyfleustra a mwynhad yn brofion o dan Ddeddf y Priffyrdd ac nid o dan Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref.

CYNGOR SIR FYNWY

**Pwyllgor Tacsis a Rheoleiddio
Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA
Dydd Mercher, 23ain Gorffennaf, 2025, 10.00 am**

Wrth grynhoi, nododd y Cadeirydd:

- Mae Swyddogion y Gwasanaeth Cefn Gwlad a gweithwyr proffesiynol eraill wedi cymeradwyo.
- Ymwelodd y Pwyllgor â'r safle y bore yma i roi cyd-destun i'r cynnig.
- Mynychodd un gwrthwynebydd y cyfarfod i gyflwyno ei achos.
- Nododd y Pwyllgor , ar ôl derbyn a darllen y pecyn agenda, nifer o wrthwynebiadau eraill.

Yn dilyn pleidlais, pasiwyd y cynnig canlynol:

Gan ystyried y ddeddfwriaeth, y profion, y canllawiau a'r polisi perthnasol. Mae'r Pwyllgor hwn yn awdurdodi gwneud Gorchymyn gwyro Llwybr 61 (rhan), Cil-y-coed (a elwir hefyd yn Llwybr Troed 7, Caer-went) o dan Adran 257 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, ac i gadarnhau'r Gorchymyn os na dderbynnir unrhyw wrthwynebiadau.

Gorfennodd y cyfarfod am 12.54 pm.